

El conseller Calvet demana la implicació ciutadana per combatre els efectes de les tovallolletes i altres residus que es llencen al vàter i obstrueixen els sistemes de sanejament

- La Generalitat de Catalunya ha presentat avui la campanya 'Estem creant un monstre', per a conscienciar sobre la importància de la bona gestió d'aquestes deixalles, que ha comptat amb el suport de l'AMB i l'Ajuntament de Barcelona
- Les tovallolletes humides, els bastonets per a les orelles, els cotonets i els apòsits femenins són residus que no es degraden i que poden provocar obturacions a les canonades dels nostres sistemes de sanejament
- L'abocament d'aquests residus genera, a més un impacte directe sobre la qualitat del medi hídric i sobre la seva biodiversitat

La Generalitat, mitjançant el Departament de Territori i Sostenibilitat, la Direcció General d'Atenció Ciutadana, l'Agència Catalana de l'Aigua (ACA), l'Agència de Residus de Catalunya (ARC), i Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya (FGC), ha presentat avui una nova campanya de sensibilització per tal d'alertar i conscienciar la població de Catalunya sobre la necessitat de gestionar de manera adequada diversos residus que s'empren per a la higiene personal i que sovint s'acostumen a llençar a través del vàter, provocant problemes als sistemes de sanejament.

La iniciativa, que també compta amb la col·laboració i el suport de l'Àrea Metropolitana de Barcelona (AMB) i

■ **Comunicat de premsa** ■

l'Ajuntament de Barcelona, es difondrà durant el 2019 i el 2020 a través de diversos suports (premsa, ràdio, mitjans digitals, autobusos, opis, entre d'altres) amb una inversió total prevista propera als 1,5 milions d'euros, aportada per totes les administracions implicades.

Durant la presentació, el conseller de Territori i Sostenibilitat, Damià Calvet, ha remarcat que es tracta d'una campanya que **“uneix la voluntat política i les institucions implicades en el cicle de l'aigua, per traslladar a la societat la necessitat de la seva implicació activa en aquest objectiu comú que és la sostenibilitat i la preservació dels recursos hídrics”**.

Així, ha insistit que el problema d'aquest tipus de residus és que no es degraden ni es desfan, i es barregen amb les aigües residuals, grasses i olis i **“generen una massa compacta que obstrueix els sistemes de sanejament”**. Per això, ha conclòs que **“el vàter no és una paperera”**.

El conseller ha explicat que **“la sostenibilitat és un concepte transversal que implica tot el Govern, un objectiu compartit”**.

Calvet ha subratllat, que Catalunya disposa d'una bona xarxa de sanejament: **“En 30 anys hem passat de 80 a 518 depuradores. Ara ens cal preservar aquest sistema amb una correcta gestió dels residus”**.

Fins a 1.000 MEUR de sobre costos

Les tovallolletes higièniques i altres productes similars d'un sol ús (bastonets, cotonets, apòsits femenins, etc.) que s'aboquen al vàter, juntament amb els greixos, olis i altres substàncies que arriben als sistemes de sanejament generen una massa compacta que es coneix amb el nom de *fatberg*, que provoca un impacte negatiu directe en diversos àmbits:

- a) A les ciutats (obtura les canonades i baixants dels edificis)
- b) A les depuradores (sobrecost econòmic perquè les malmet)
- c) Al medi ambient (impacte sobre l'ecosistema marí, bàsicament)
- d) Als pressupostos públics (sobrecost per a la seva gestió i eliminació)

Llençar les tovallolletes humides pel vàter, els bastonets per a les orelles i els cotonets, entre d'altres residus d'higiene personal, comporta uns sobre costos en els sistemes de sanejament quantificats entre 500 i 1.000 milions d'euros segons EurEau, la federació europea que aglutina diverses associacions nacionals dels serveis d'aigua. Aquests residus provoquen embussos en els baixants dels immobles i en altres canonades, degut al seu lent procés de degradació.

“Estem creant un monstre”

Sota l'eslògan **“Estem creant un monstre, i això no és cap pel·lícula”**, la campanya s'estructura al voltant de la idea que quan llencem una tovallola o altres residus d'higiene personal, el vàter se'ls endú com si res. El problema és que no en veiem les conseqüències. I això fa que no es percebin. És a dir, estem creant un monstre perillós però que no veiem.

La idea del monstre -que ja forma part en certa manera de l'imaginari de la ciutadania perquè s'ha utilitzat en campanyes precedents-, esdevé una icona d'aquest problema que no podem visualitzar perquè es manifesta dins les canonades, lluny dels nostres ulls i de la llum del dia.

Per això l'espot central de la campanya es planteja com un curt de ficció a través d'un guió en què intuïm la seva presència però sense que mai l'arribem a veure. Així, la campanya pretén donar notorietat al “monstre” mitjançant un to cinematogràfic, amb referents a pel·lícules d'intriga i por.

El plantejament de la campanya apel·la directament a què encara que no el veiem estem creant un monstre que fa por, amb conseqüències concretes i donem la solució: el vàter no és una paperera.

Com afecta les depuradores?

L'entrada de l'aigua per a depurar es fa per un únic punt, la cambra de recepció. Aquí se separen la major part de sorres i pedres i restes vegetals, així com altres residus sòlids, i amb l'acció d'una cullera mecànica s'enretiren i es dipositen en contenidors.

Les aigües residuals que continuen el procés de depuració passen per dues cambres, el desarenador i el desengreixador on, en el primer cas, decantaran les sorres de mida inferior que hagin arribat fins aquí, i en el segon -per flotació- s'extreuen els objectes sòlids i els greixos que floten.

■ **Comunicat de premsa** ■

A continuació, i per aconseguir que les aigües residuals arribin al reactor biològic sense residus inorgànics, es disposa d'equips de desbast o filtratge que permeten retirar del circuit aquells sòlids de mida petita. Aquests residus generen sobrecostos en depuradores que, de mitjana, poden produir costos de 150.000 euros/any en un sistema de sanejament d'una ciutat mitjana d'uns 200.000 habitants.

L'impacte i els efectes de les tovallolletes

La principal i primerenca alerta sobre l'impacte de les tovallolletes va tenir lloc al 2013, quan es va informar d'una enorme bola de greix de 15 tones que va col·lapsar la xarxa de clavegueram de Londres. Van ser necessàries tres setmanes per resoldre la incidència.

Darrerament a València, s'han destinat més de 8 milions d'euros en retirar prop de 5.000 tones de tovallolletes que obstruïen gairebé dos quilòmetres d'un col·lector.

A Múrcia, fa un any, un tap de 350 quilos de tovallolletes va provocar el desbordament d'un col·lector de la xarxa de clavegueram de la ciutat.

A l'entorn de Barcelona, en un any, les depuradores de l'àrea metropolitana de Barcelona, que gestiona l'AMB, recullen 4.400 tones de residus sòlids, la major part dels quals són tovallolletes humides, segons dades de finals de 2017. Aquesta xifra suposa llençar pel vàter més d'un quilo i mig de residus sòlids per persona i any. Altres depuradores urbanes, com la de Gavà Viladecans, van recollir durant el 2017 prop de 244 tones de tovallolletes humides.

A ciutats de mida mitjana com Manresa, es recullen anualment unes 17 tones de tovallolletes. Tot i que es constata un descens, la xifra encara és massa alta. Un altre exemple és la depuradora de Lleida: el 2017 va recollir 247 tones de residus als filtres, la majoria dels quals eren tovallolletes.

Aquests són alguns exemples, tot i que es tracta d'un problema global i que afecta, en menor o major mesura, tots els sistemes de sanejament.

Altres accions

Durant el 2016, la Generalitat de Catalunya, a través de l'Agència Catalana de l'Aigua, va dur a terme la campanya 'SOS AIGUA' per a conscienciar sobre el

■ **Comunicat de premsa** ■

correcte ús de les tovalloletes humides i la necessitat de gestionar aquests residus com a productes sòlids, apel·lant a la corresponsabilitat activa de la ciutadania en l'estalvi d'aigua i la bona gestió dels residus en origen i evitar el seu impacte social, ambiental i econòmic.

Podeu descarregar els materials de la campanya en aquest [enllaç](#).

5 de juny de 2019